ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2015/1321

ze dne 23. června 2010

o státní podpoře C 38/07 (ex NN 45/07), kterou poskytla Francie ve prospěch společnosti Arbel Fauvet Rail SA

(oznámeno pod číslem C(2010) 4112)

(Pouze francouzské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy ([1]),

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

po vyzvání zúčastněných stran, aby předložily své připomínky v souladu s uvedenými články ([2]),

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

1.1. Postup před Komisí

(1) Komise byla cestou stížnosti informována o některých podpůrných opatřeních, jež Francie uplatnila ve prospěch společnosti Arbel Fauvet Rail SA (dále jen „AFR“). Francie poskytla doplňující informace dne 28. ledna 2006, 25. října 2006, 30. ledna 2007 a 6. června 2007.

(2) Dopisem ze dne 12. září 2007 informovala Komise Francii o svém rozhodnutí zahájit proti této podpoře formální vyšetřovací řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU.

(3) Francie předložila připomínky ve svých sděleních ze dne 12. října 2007 a 18. a 19. prosince 2007.

(4) Rozhodnutí Komise zahájit formální vyšetřovací řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([3]). Komise vyzvala zúčastněné strany, aby předložily své připomínky k projednávané podpoře.

(5) Komise neobdržela žádné připomínky od zúčastněných stran.

(6) Dne 2. dubna 2008 Komise přijala ve věci projednávaných opatření negativní rozhodnutí ([4]) s příkazem ke zpětnému získání vyplacených prostředků (dále jen „původní rozhodnutí ve věci AFR“).

(7) Původní rozhodnutí ve věci AFR bylo napadeno dne 9. července 2008 regionem Nord-Pas-de-Calais (T-267/08) a dne 17. července 2008 Společenstvím aglomerace Douaisis (T-279/08). Žalobci mezi důvody pro zrušení rozhodnutí uváděli, že v rozhodnutí nebyl odůvodněn způsob výpočtu prvku podpory. Žalobci rovněž uváděli, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení tím, že AFR chybně považovala za podnik v obtížích.

([1]) Od 1. prosince 2009 se z článků 87 a 88 Smlouvy o ES staly články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie („SFEU“). Ustanovení obou článků zůstávají v podstatě stejná. Pro účely tohoto rozhodnutí se odkazy na články 107 a 108 SFEU, jsou-li učiněny, vykládají jako odkazy na články 87 a 88 Smlouvy o ES.
([2]) Úř. věst. C 249, 24.10.2007, s. 17.
([3]) Viz poznámka pod čarou na s. 2.
([4]) Rozhodnutí Komise K(2008) 1089 v konečném znění ze dne 2. dubna 2008, Úř. věst. L 238, 5.9.2008, s. 27.

1.2. **Rozsudek ve věci Biria**

(8) Výpočet výše podpory v původním rozhodnutí ve věci AFR ze dne 2. dubna 2008 vycházel z metody, která byla zformulována ve starším rozhodnutí Komise ve věci C 38/2005 „skupina Biria“ (dále jen „rozhodnutí ve věci Biria“) ([5]).

(9) V odvoláních ([6]) ze dne 5. dubna 2007 (T-102/07) a 16. dubna 2007 (T-120/07) napadl rozhodnutí ve věci Biria nejprve veřejný orgán, který podporu poskytl, a poté právní nástupce příjemců podpory. Dne 3. března 2010 ([7]) Tribunál rozhodnutí ve věci Biria zrušil.

(10) Přestože Tribunál z velké části potvrdil argumentaci Komise, zrušil rozhodnutí kvůli chybějícímu odůvodnění u jednoho konkrétního bodu. Soudní dvůr měl za to, že nestačí, aby Komise ve svém odůvodnění výpočtu rizikových prémií při zjišťování prvku podpory v půjčce poskytnuté podniku v obtížích pouze odkázala na sdělení Komise z roku 1997 o metodě stanovování referenčních úrokových sazeb a diskontních sazeb ([8]) (dále jen „sdělení z roku 1997 o referenčních sazbách“)

1.3. **Zpětvzetí**

(11) Původní rozhodnutí ve věci AFR výslovně odkazuje na bod odůvodnění rozhodnutí ve věci Biria, který Tribunál vedl ke zrušení daného rozhodnutí. Argumentace v rozhodnutí ve věci Biria a přístup v původním rozhodnutí ve věci AFR vycházejí, pokud jde o výpočet rizikové prémie, z obdobných prvků.

(12) Komise proto usoudila, že s ohledem na rozsudek ve věci Biria neobsahuje původní rozhodnutí ve věci AFR ze dne 2. dubna 2008 právně dostačující odůvodnění úrovně výpočtu rizikové prémie. Vzhledem k tomu, že dané rozhodnutí dosud nenabylo právní účinnosti, je třeba je vzít zpět a přijmout nové rozhodnutí.

2. **POPIS PODPORY**

2.1. **Příjemce podpory**

(13) AFR je výrobce železničních zařízení, který se specializuje na nákladní vagóny a cisternové kontejnery. Jde o jednoho z největších výrobců železničních kolejových vozidel na evropském trhu. Společnost se nachází v Douai (Nord) a v roce 2008 zaměstnávala přibližně 265 pracovníků.

(14) V roce 2005 byla 100 % vlastníkem společnosti AFR společnost Arbel SA ([9]). AFR v té době zaměstnávala asi 330 pracovníků.

(15) Provoz AFR byl několik let ztrátový. Ekonomické potíže společnosti se zhoršily od roku 2001. V letech 2002 až 2005 se tento trend ještě dále potvrdil. Následující tabulka uvádí několik klíčových ukazatelů výkonnosti AFR v období, které předcházelo poskytnutí podpory:

	K 31.12.2004	K 31.12.2003	K 31.12.2002	K 31.12.2001
Obrat v EUR	22 700 000	42 700 000	42 000 000	70 000 000
Čistý výsledek v EUR	– 11 589 620	– 14 270 634	– 2 083 746	– 10 500 000
Vlastní kapitál v EUR	– 21 090 000	– 23 000 000	– 8 700 000	– 6 600 000

2.2. **Podpůrná opatření**

(16) Dne 4. července 2005 poskytly region Nord-Pas-de-Calais a Společenství aglomerace Douaisis společnosti AFR společnou vratnou zálohu, každý ve výši 1 milionu EUR, tj. celkem 2 miliony EUR.

([5]) Rozhodnutí Komise K(2007) 130 v konečném znění ze dne 24. ledna 2007, Úř. věst. L 183, 13.7.2007, s. 27.
([6]) Obě věci byly spojeny rozhodnutím předsedy ze dne 24. listopadu 2008.
([7]) Spojené věci T-102/07, Freistaat Sachsen v. Komise a T-120/07 MB Immobilien a MB System v. Komise, dosud nezveřejněno ve Sbírce rozhodnutí.
([8]) Úř. věst. C 273, 9.9.1997, s. 3.
([9]) Dne 29. června 2007 byla společnost AFR převzata společností IGF Industries. Její obchodní jméno se změnilo na „IGF Industries – Arbel Fauvet Rail“.

(17) Podle informací poskytnutých francouzskými orgány byly podmínky záloh následující:

— vratná záloha regionu byla poskytnuta s roční úrokovou mírou 4,08 % (odpovídající referenční sazbě Společenství platné při jejím poskytnutí) s výhradou „dopracování“ plánu financování, který se ve společnosti AFR právě sestavoval. Záloha byla splatná v pololetních splátkách po dobu tří let ode dne 1. ledna 2006.

— záloha Společenství aglomerace Douaisis byla poskytnuta s roční úrokovou mírou 4,08 % (odpovídající referenční sazbě Společenství platné při jejím poskytnutí) s podmínkou, že region vyplatí vratnou zálohu za stejných podmínek a že bude předložen důkaz o neodvolatelném spojení mezi AFR a Lormafer, další společností kontrolovanou společností Arbel SA. Tato záloha byla rovněž splatná v pololetních splátkách po dobu tří let ode dne 1. ledna 2006.

3. **PŘÍČINY VEDOUCÍ K ZAHÁJENÍ FORMÁLNÍHO VYŠETŘOVACÍHO ŘÍZENÍ**

(18) Ve svém rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení Komise vyslovila názor, že vratné zálohy představují státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. V tomto ohledu Komise zejména zdůraznila, že výše uvedené zálohy společnost AFR zvýhodnily, jelikož vzhledem ke své finanční situaci by si podnik na finančním trhu nedokázal opatřit finanční prostředky za tak příznivých podmínek.

(19) Komise byla rovněž toho názoru, že společnost AFR byla podnikem v obtížích ve smyslu „pokynů Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích“ (dále jen „pokyny“) ([10]), a že je proto slučitelnost státní podpory, jíž byla příjemcem, nutno vyhodnotit s ohledem na tyto pokyny. Podle Komise bylo o slučitelnosti předmětné podpory s vnitřním trhem z pohledu pokynů namístě pochybovat.

4. **PŘIPOMÍNKY FRANCIE**

(20) Francouzské orgány prosazovaly názor, že ačkoli společnost AFR v době, kdy byly vratné zálohy poskytnuty a vyplaceny (tj. červenec a druhé pololetí 2005), procházela obtížným obdobím, udržovala si důvěru svých zákazníků a bankéřů.

(21) K podpoře svých tvrzení uvedly francouzské orgány následující skutečnosti, které kvalifikovaly jako „známky důvěry“ zákazníků a bank vůči AFR:

— banka […] (*) poskytla zvýšení kontokorentu na běžném účtu AFR o 2 miliony EUR (zaručený ze strany […]),

— AFR získala 7 milionů EUR ve splátkách od svých zákazníků (zaručených […]), k nimž je nutno přidat 4 miliony EUR nových splátek v lednu 2006,

— podnik ve stejném období využíval „dodavatelské“ záruky ve výši 4 milionů EUR u […].

(22) Francouzské orgány podpořily své připomínky dokumenty, z nichž vyplývá následující:

— k 1. červenci 2005 byla úroková míra kontokorentu 4,4199 %,

— k 6. květnu 2005 představovala výše jednotlivých záruk (dodavatelé, tržní kauce, finanční garance), které poskytla […] ve prospěch společnosti AFR, 29 milionů EUR.

(23) Francouzské orgány rovněž uvedly, že AFR plánovala opatření „na zvýšení počtu objednávek, zlepšení činnosti, provozu a účtů AFR“. Tato opatření, která francouzské orgány označují za „restrukturalizační plán“, byla sestavena kolem tří hlavních os: a) nová obchodní strategie (za účelem lepšího umístění výrobků AFR), b) snížení počtu zaměstnanců a c) plán financování a rekapitalizace. Francouzské orgány uvádějí, že provádění těchto opatření od roku 2004 mělo pozitivní výsledky a projevilo se zejména zvýšením obratu (z 22,6 milionů EUR v roce 2004 na 45 milionů EUR v roce 2005) a čistého hospodářského výsledku, který přesto zůstal záporný (z – 11,9 milionů EUR v roce 2004 na – 8,1 milionu EUR v roce 2005).

([10]) Úř. věst. C 244, 1.10.2004, s. 2.

(*) Na tyto údaje se vztahuje obchodní tajemství dále označované znakem […].

(24) Je rovněž třeba upozornit, že v souvislosti s odvoláním proti původnímu rozhodnutí ve věci AFR žalobci citovaní v bodě odůvodnění 7 tvrdili, že podnik AFR nebyl v době poskytnutí podpory podnikem v obtížích. V tomto ohledu tvrdí, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení tím, že dostatečně nepřihlédla k opatřením na zlepšení situace AFR (v bodě odůvodnění 23), jejichž pozitivní výsledky (které se projevily zejména uzavřením řady smluv na dodání v roce 2004 a během prvního pololetí roku 2005) jsou v rozporu s tvrzením, které Komise použila pro podporu svého závěru, že podnik AFR je podnikem v obtížích.

5. HODNOCENÍ PODPORY Z POHLEDU ČLÁNKU 107 SMLOUVY

5.1. Existence státní podpory

5.1.1. *Státní prostředky*

(25) Čl. 107 odst. 1 SFEU stanoví, že podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouva jinak.

(26) Co se týče vratných záloh, Komise zjistila následující.

(27) Článek 107 SFEU se netýká pouze podpor poskytovaných vládami členských států, ale i podpor poskytovaných samosprávnými územními celky jako je region Nord-Pas-de-Calais nebo Společenství aglomerace Douaisis. Prostředky těchto samosprávných územních celků představují státní prostředky a jejich rozhodnutí poskytnout zálohy společnosti AFR lze přičíst státu.

5.1.2. *Podpora zvýhodňující některé podniky*

(28) Zálohy byly poskytnuty, když se společnost AFR nacházela v nelehké finanční situaci. Ve svém rozhodnutí o zahájení řízení Komise vyslovila názor, že v okamžiku poskytnutí podpory byla společnost AFR vzhledem ke své ekonomické situaci, jak vyplývá z bodu odůvodnění 15 tohoto rozhodnutí, podnikem v obtížích ve smyslu pokynů. Komise rovněž zjistila, že zálohy byly poskytnuty bez jakéhokoli zajištění zaručujícího jejich splacení, avšak použité úrokové sazby by měly odpovídat úrokové míře použitelné na půjčky „s běžným zajištěním“ ([11]). Komise je proto toho názoru, že je vyloučeno, aby společnost AFR vzhledem ke své finanční situaci byla schopna získat prostředky za stejně výhodných podmínek na úvěrovém trhu. Proto předmětné zálohy představují zvýhodnění ve prospěch společnosti AFR.

(29) V tomto ohledu je zapotřebí poznamenat, že na základě příkladů uváděných v bodě odůvodnění 24 francouzské orgány tvrdily, že při poskytnutí podpory měla společnost AFR ještě důvěru svých bankéřů a zákazníků. Komise si tyto připomínky vykládá v tom smyslu, že Francie popírá, že by AFR nebyla schopna získat na úvěrovém trhu prostředky za podobných podmínek (popírá tedy, že by vratné zálohy přinesly AFR zvýhodnění), a tedy že by v okamžiku poskytnutí vratných záloh byla společnost AFR podnikem v obtížích ve smyslu pokynů.

(30) Připomínky Francie nicméně nevedly ke změně analýzy formulované v rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, a to z těchto důvodů.

(31) Úvěrové příklady zmiňované francouzskými orgány (zejména povolení kontokorentu k běžnému účtu a splátky zákazníků) nejsou s předmětnými vratnými zálohami srovnatelné. Kontokorent běžného účtu je velice krátkodobý úvěr na rozdíl od vratných záloh, které se týkají tří let. Tyto různé úvěrové formy nejsou tedy ze strany věřitelů podrobeny stejným rizikovým analýzám a skutečnost, že dlužník dokáže získat krátkodobý úvěr, neumožňuje posoudit jeho možnosti získat dlouhodoběji splatnou půjčku, jejíž splacení bude záviset na životaschopnosti dlužníka.

(32) Pokud jde o splátky zákazníků, Komise poznamenává, že protizáruku poskytla […], nezávislá společnost, což znamená, že zákazníci a dodavatelé nepodstupovali riziko související s finanční situací AFR, a proto neměli důvod podrobit platby splátek podobné analýze finančního zdraví podniku, jakou by provedl věřitel mající v úmyslu poskytnout půjčku bez zajištění.

([11]) Viz oznámení Komise o metodě stanovování referenčních úrokových sazeb a diskontních sazeb (Úř. věst. C 273, 9.9.1997, s. 3).

(33) Závěrem lze říci, že připomínky Francie neumožňují dospět ke zjištění, že společnost AFR by byla schopna získat prostředky na úvěrovém trhu za podobných podmínek.

5.1.3. *Podnik v obtížích*

(34) Co se týče klasifikace společnosti AFR jako podniku v obtížích ve smyslu pokynů, Komise konstatovala následující.

(35) Z bodu 10 a) pokynů vyplývá, že podnik je v obtížích, když došlo ke ztrátě více než poloviny zapsaného kapitálu a když ke ztrátě více než jedné čtvrtiny tohoto kapitálu došlo za posledních 12 měsíců. Toto ustanovení vyjadřuje domněnku, že společnost, která zažívá hromadnou ztrátu zapsaného kapitálu, nebude schopna zastavit ztráty, které ji krátkodobě nebo střednědobě přivedou téměř k jistému hospodářskému zániku. Komise je toho názoru, že tento předpoklad se logicky a tím spíše uplatňuje na společnost, která přišla o veškerý zapsaný kapitál a vykazuje záporný vlastní kapitál.

(36) Jak vyplývá z finančních údajů uvedených v bodě odůvodnění 15 (které Francie v průběhu formálního vyšetřovacího řízení nepopřela), byl vlastní kapitál společnosti AFR záporný od roku 2001 a tato společnost nebyla v okamžiku poskytnutí podpory schopna zastavit tento trend a znovu nabýt kladný vlastní kapitál. Za těchto podmínek má Komise za to, že společnost AFR byla v okamžiku poskytnutí podpory společností v obtížích ve smyslu bodu 10 a) pokynů.

(37) Tribunál kromě toho v rozsudku Biria potvrdil, že podstatné snížení kapitálu je známkou obtíží a že Komise správně dospěla k názoru, že podnik, který má záporné vlastní jmění, je podnikem v obtížích bez ohledu na velmi konkrétní ustanovení pokynů.

(38) V druhé řadě Komise poznamenává, že AFR odpovídala v okamžiku poskytnutí podpory definici podniku v obtížích uvedené v bodě 11 pokynů, který stanoví, že i když podmínky uvedené v bodě 10 pokynů nejsou splněny, lze společnost považovat za podnik v obtížích, zejména pokud vykazuje typické příznaky podniků v obtížích, především rostoucí úroveň ztrát a klesající obrat. Bod 11 pokynů nicméně stanoví, že podnik v obtížích je způsobilý k podpoře až po prokázání neschopnosti zajistit své oživení s pomocí vlastních zdrojů nebo s prostředky získanými od svých vlastníků/akcionářů nebo z tržních zdrojů. Toto ustanovení tedy připomíná, že klasifikace podniků v obtížích se musí provádět s ohledem na všechny vhodné ukazatele, přičemž se nicméně přisuzuje rozhodující váha schopnosti podniku zotavit se bez zásahu veřejné správy. Komise rovněž připomíná, že podle ustálené judikatury ([12]) nejsou takové „ukazatele" ani kumulativní, ani vyčerpávající, a že neexistuje minimální počet ukazatelů nezbytných pro to, aby bylo toto kritérium splněno.

(39) V tomto ohledu Komise zdůrazňuje (jak vyplývá z tabulky uvedené v bodě odůvodnění 15), že společnost AFR zaznamenávala od roku 2001 trvalý pokles svého obchodního obratu, a rovněž přetrvávající úroveň ztrát. Jde tady o charakteristické znaky podniku v obtížích ve smyslu bodu 11 pokynů. Ve svém rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení Komise tyto znaky již zdůraznila na podporu svého předběžného závěru, že společnost AFR byla podnikem v obtížích. Kromě toho negativní trend finanční situace AFR vyplývá ze skutečnosti, že od ledna 2004 nebyl podnik schopen platit ve lhůtě své sociální a daňové závazky ve výši 4,3 milionů EUR, a v důsledku toho byl nucen požádat o moratorium a vypracování plánu vyrovnání dluhu u příslušných orgánů.

(40) Hlavními prvky, které Francie uvádí a které by mohly svědčit o opaku, jsou úvěry poskytnuté společnosti AFR (kontokorent běžného účtu a zálohy) a rovněž skutečnost, že AFR měla určité záruky ze strany […]. Komise je toho názoru, že v průběhu šetření schopnosti podniku zotavit se s pomocí prostředků, které by mohl získat na finančním trhu, jež vyžaduje bod 11 pokynů, je třeba k těmto ukazatelům přihlížet. V tomto ohledu Komise konstatuje toto:

— ze skutečnosti, že AFR se nacházela v situaci negativního vlastního kapitálu, vyplývá, že nebyla schopna vyřešit své obtíže svými vlastními zdroji,

([12]) Viz rozsudek Tribunálu ze dne 15. června 2005 ve věci Corsica Ferries, T-349/03, Sb. rozh., s. II-2197, bod 191; rozhodnutí Komise ze dne 13. května 2002 ve věci Kahla C-62/2000, Úř. věst. L 227, 11.9.2003, s. 12. bod odůvodnění 117; rozhodnutí Komise ze dne 14. července 2004 ve věci MobilCom, C-5/2003, Úř. věst. L 116, 4.5.2005, s. 55. body odůvodnění 148 až 164; viz výše uvedený rozsudek ve věci Biria, body 133-135.

— francouzské orgány uvedly, že Arbel SA, akcionář AFR, nebyl navzdory svým příspěvkům na podporu AFR schopen sám zajistit zotavení své dceřiné společnosti,

— nakonec, pokud jde o tržní finanční zdroje, je zapotřebí konstatovat, že úvěry a záruky uvedené Francií svědčí nanejvýš o tom, že AFR si zachovala jistou schopnost získat úvěry v omezené výši a krátkodobě. Nicméně, vzhledem k rozsahu obtíží AFR, a zejména k její potřebě vlastního kapitálu, uvedené úvěry neumožňují konstatovat, že AFR by mohla vyřešit své obtíže díky financování, které by čerpala z tržních zdrojů. Mimochodem právě z tohoto důvodu musely region a společenství finančně zasáhnout.

(41) Pokud jde o opatření na zlepšení situace AFR, která byla prováděna od roku 2004, Komise v první řadě poznamenává, že provádění restrukturalizačních opatření je podmínkou pro slučitelnost podpory s pokyny, přičemž tato restrukturalizační opatření musí být s pokyny v souladu. Nemají nicméně nutně dopad na klasifikaci podniku jako podniku v obtížích, protože tato klasifikace se provádí s ohledem na finanční situaci příjemce v době udělení podpory. Provádí se zejména na základě údajů z poslední účetní závěrky podniku. V tomto případě se jedná o údaje za účetní rok 2004, jejichž analýza vedla z výše uvedených důvodů k závěru, že společnost AFR byla v době udělení podpory v obtížích.

(42) Podle francouzských orgánů (a žalobců, kteří napadli původní rozhodnutí) měla nápravná opatření AFR v měsících před poskytnutím vratných záloh pozitivní výsledky. Komise nicméně konstatuje, že výsledky uváděné na podporu tohoto tvrzení jsou skromné, náhodné a týkají se relativně krátkého období. Čistý hospodářský výsledek podniku kromě toho zůstal výrazně záporný.

(43) Ve srovnání s prvky, které poukazují na přítomnost závažných problémů ohrožujících z krátkodobého nebo střednědobého hlediska existenci podniku – zejména skutečnost, že od roku 2001 měla AFR záporné vlastní jmění (aspekt, který je velice závažný a týká se dlouhého období) –, nelze trendy, na něž odkazují francouzské orgány považovat za závažné ukazatele zlepšení finanční situace AFR. Uvedené trendy tedy nemohou zpochybnit velice výrazné známky toho, že společnost AFR byla skutečně v obtížích.

(44) Je tedy namístě učinit závěr, že v okamžiku poskytnutí podpory společnost AFR procházela závažnými finančními obtížemi, které ohrožovaly její krátkodobé či střednědobé přežití, a že nebyla s to je zastavit bez zásahu veřejné správy.

(45) Vzhledem k předchozím úvahám a především k finančním výsledkům uvedeným v tabulce v bodě odůvodnění 15 je tedy Komise toho názoru, že v okamžiku poskytnutí vratných záloh byla společnost AFR podnikem v obtížích ve smyslu bodu 10 pokynů a podpůrně rovněž bodu 11 pokynů. Vzhledem k obtížím, jimiž AFR procházela, je Komise toho názoru, že by AFR nebyla schopna získat prostředky na úvěrovém trhu za tak výhodných podmínek. Předmětné zálohy tedy AFR zvýhodnily, jelikož jí umožnily financování za příznivějších podmínek, než byly podmínky, které by dokázala získat na úvěrovém trhu.

5.1.4. *Ovlivnění obchodu a hospodářské soutěže*

(46) Vratné zálohy zvýhodňují společnost AFR oproti jiným podnikům, které jsou ve srovnatelné situaci, jelikož jsou určeny výhradně pro ni.

(47) Odvětví výroby železničních kolejových vozidel se vyznačuje existencí několika evropských subjektů a obchodní výměnou v rámci Unie. Zvýhodnění udělené společnosti AFR může tedy narušit hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy.

5.1.5. *Závěr*

(48) Vzhledem k předchozím úvahám se Komise domnívá, že vratné zálohy poskytnuté společnosti AFR představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

5.2. **Výše podpory**

(49) V případě podpor poskytnutých formou úvěrů podnikům v obtížích tvoří podporu rozdíl mezi skutečně použitou úrokovou sazbou a úrokem, za který by podnik příjemce mohl získat tentýž úvěr na soukromém trhu.

(50) V souladu se sdělením z roku 1997 o referenčních sazbách Komise stanovuje referenční sazby, které mají odrážet úroveň průměrných úrokových sazeb požadovaných na trhu pro krátkodobé a střednědobé úvěry s běžným zajištěním. Uvedené sdělení rovněž zdůrazňuje, že daná referenční sazba je sazba nejnižší, kterou lze zvýšit v situacích zahrnujících konkrétní riziko, například pokud je podnik v obtížích nebo pokud neexistuje zajištění, které banky běžně vyžadují. V takových případech je možné sazbu navýšit o 400 základních bodů nebo více. Sdělení z roku 1997 o referenčních sazbách neupřesňuje, zda je možné různé rizikové prémie kumulovat, pokud se berou v úvahu jednotlivá rizika. Přestože kumulace není vyloučena, Komise musí ve svém rozhodnutí odůvodnit metodu, kterou použila pro kumulaci jednotlivých rizikových prémií, a musí přitom využít analýzu běžného postupu finančních trhů ([13]).

(51) V roce 2004 vypracovala auditorská firma Deloitte&Touche Wirtschaftsprüfungsgesellschaft GmbH pro Komisi studii ([14]) (dále jen „studie"). Studie na základě empirického výzkumu vyčíslila prémie, které se na trhu používají pro různé kategorie rizik souvisejících s podniky nebo operacemi (s různým zajištěním). Studie jasně ukázala, že pokud je zároveň přítomno několik aspektů rizika (úvěruschopnost dlužníka, zajištění), používají se přirážky k základním sazbám.

(52) Po provedení studie byl přístup Komise k výpočtu prvků podpory u úvěrů zdokonalen a upřesněn v jejím sdělení z roku 2008 o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb ([15]) (dále jen „sdělení z roku 2008 o referenčních sazbách"). Toto sdělení využívá metodu, která byla doporučena ve studii, a zavádí možnost použít různé přirážky k základním sazbám, jak podle úvěruschopnosti podniku, tak podle poskytnutého zajištění.

(53) Je třeba konstatovat, že při určování prvku podpory obsaženého v opatřeních se vychází z pojmu státní podpory a, jak svou ustálenou jurisdikcí ukazuje Soudní dvůr, „pojem státní podpory je třeba použít na objektivní situaci, kterou je třeba posuzovat v okamžiku přijetí rozhodnutí Komise" ([16]).

(54) Komise se v důsledku toho domnívá, že vhodnou metodou pro určení prvku podpory je metoda stanovená v jejím sdělení o referenčních sazbách z roku 2008, a hodlá posuzovat projednávaná opatření podle tohoto sdělení.

(55) Sdělení z roku 2008 o referenčních sazbách stanoví, že přirážka, která umožňuje vyloučit přítomnost státní podpory v případě podniku v obtížích s nízkou úrovní zajištění je 1 000 základních bodů.

(56) Jak bylo uvedeno v oddíle 5.1.3, Komise se domnívá, že společnost AFR byla v době opatření (udělení podpory) podnikem v obtížích. Komise navíc poznamenává, že na podporu vratných záloh nebylo nabídnuto žádné zajištění a že úroveň zajištění tedy lze považovat za nízkou.

(57) Prvek podpory se proto v zásadě rovná rozdílu mezi základní sazbou zvýšenou o 1 000 bodů a sazbou použitou při opatření. Avšak s ohledem na skutečnost, že Komise ve svém původním rozhodnutí ze dne 2. dubna 2008 stanovila, že se použije přirážka 800 základních bodů, že příjemce podpory toto rozhodnutí nenapadl, že legalitu původního rozhodnutí nezpochybnil ani žádný konkurent příjemce a s ohledem na veškeré okolnosti tohoto případu se Komise domnívá, že v tomto konkrétním případě není vhodné tuto přirážku zvýšit.

(58) Komise dospěla k závěru, že prvek podpory odpovídá rozdílu mezi použitelnou referenční úrokovou sazbou zvýšenou o 800 základních bodů a úrokovou sazbou použitou v opatření.

([13]) Viz rozsudek Biria ve spojených věcech T-102 a 120/07 Freistaat Sachsen MB Immobilien Verwaltungs GmbH MB System GmbH v. Komise, dosud nezveřejněno ve Sbírce rozhodnutí, body 218-222.

([14]) „Study by Deloitte & Touche GmbH in relation to the updating of the reference rates of interest applied to State aid control in the EU", říjen 2004. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/full_report.pdf

([15]) Úř. věst. C 14, 19.1.2008, s. 6.

([16]) Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 1. července 2008 ve věci Chronopost, spojené věci C-341/06 P a C-342/06 P, Sb. rozh., s. I-4777, bod 95.

5.3. **Slučitelnost podpory s vnitřním trhem**

(59) Vzhledem k ekonomické situaci AFR v okamžiku poskytnutí podpory, jak vyplývá z tabulky v bodu odůvodnění 15 (ztrátový provoz po řadu let, záporný vlastní kapitál, klesající obchodní obrat), je Komise toho názoru, že v okamžiku poskytnutí vratných záloh byla společnost AFR podnikem v obtížích ve smyslu pokynů. Z důvodů uvedených v bodech odůvodnění 41 až 44 neumožňují připomínky Francie tuto analýzu změnit.

(60) Je pravda, že v roce 2005 byla společnost AFR součástí skupiny ovládané holdingem Arbel SA. Kromě jeho železniční výroby (tvořené podniky AFR a Lormafer) skupina obsahovala „stavební" úsek, v němž se sdružovaly podniky specializované na výrobu oken pro stavebnictví. Z informací, které francouzské orgány poskytly v korespondenci zaslané před zahájením formálního vyšetřovacího řízení, nicméně vyplývá, že obtíže společnosti AFR byly v rámci skupiny specifické, protože její činnost neměla se „stavebním" úsekem žádnou spojitost. Kromě jiného Komise poznamenává, že s ohledem na podprůměrné výsledky skupiny je pravděpodobné, že obtíže AFR byly příliš závažné na to, aby je skupina mohla vyřešit sama. Komise se proto domnívá, že bod 13 pokynů nebrání tomu, aby společnost AFR byla považována za způsobilou pro podpory na záchranu nebo na restrukturalizaci, přestože patří ke skupině.

(61) Slučitelnost podpory tedy musí být posuzována z pohledu pokynů.

(62) Komise konstatuje, že podmínky slučitelnosti podpor na restrukturalizaci stanovené pokyny nejsou splněny z následujících důvodů.

(63) Francouzské orgány jí nepředložily restrukturalizační plán v souladu s body 34 až 37 pokynů. Restrukturalizační opatření uvedená v bodě odůvodnění 24, která francouzské orgány považovaly za „restrukturalizační opatření" probíhající od roku 2004 (viz bod odůvodnění 24), totiž v době udělení nebyly součástí životaschopného restrukturalizačního plánu, do něhož by byl zapojen příslušný členský stát (bod 35 pokynů). Na rozdíl od ustanovení pokynů se údajný plán nezmiňuje o průzkumu trhu. Takový průzkum je však nutný pro ověření pravděpodobnosti obnovení životaschopnosti a pro vypracování interních restrukturalizačních opatření (bod 35 pokynů). Kromě toho nic nedokazuje, že v červenci 2005 existoval restrukturalizační plán, který popisoval „okolnosti, které způsobily problémy podniku" a který byl „základem pro posouzení vhodnosti navrhovaných opatření" (bod 36 pokynů pro restrukturalizaci). Z údajného plánu rovněž nevyplývá žádné kompenzační opatření, což však vyžaduje bod 38 pokynů.

(64) Z důvodů uvedených v předcházejícím bodu odůvodnění se Komise domnívá, že jí nebyl předložen žádný restrukturalizační plán, který by odpovídal pokynům.

(65) Podpora zjevně navíc neplní ani podmínky slučitelnosti podpor na záchranu, které pokyny stanoví, jelikož vratné zálohy byly poskytnuty na dobu překračující šest měsíců (viz bod 25 pokynů).

(66) Posuzovaná podpora tedy není slučitelná s vnitřním trhem.

6. **ZÁVĚR**

(67) Komise konstatuje, že Francie poskytla předmětnou podporu neoprávněně, a porušila tak čl. 108 odst. 3 SFEU. Jelikož je podpora neslučitelná s vnitřním trhem, Francie ji musí ukončit a vyžadovat navrácení částek, které již byly příjemci poskytnuty.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Rozhodnutí Komise K(2008) 1089 v konečném znění ze dne 2. dubna 2008 ve věci C38/2007 se bere zpět.

Článek 2

Státní podpora, kterou Francie protiprávně poskytla v rozporu s čl. 108 odst. 3 SFEU společnosti Arbel Fauvet Rail SA, je neslučitelná s vnitřním trhem.

Článek 3

1. Francie je povinna získat zpět vyplacené prostředky od příjemce podpory uvedeného v článku 2.

2. Prostředky, které je třeba získat zpět, zahrnují úroky od data, k němuž byly dány příjemci k dispozici, až do data jejich navrácení.

3. Úroky se počítají na složeném základě v souladu s kapitolou v Nařízení (ES) č. 794/2004 ([17]).

4. Francie zruší všechny pozastavené platby podpory uvedené v článku 2 od data oznámení tohoto rozhodnutí.

Článek 4

1. Zpětné získání podpory uvedené v článku 1 je okamžité a účinné.

2. Francie dohlédne na to, aby toto rozhodnutí bylo provedeno do čtyř měsíců následujících po jeho oznámení.

Článek 5

1. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí Francie sdělí Komisi následující informace:

a) celková výše (jistina a úroky), kterou bude příjemce navracet;

b) podrobný popis již přijatých i plánovaných opatření ke splnění tohoto rozhodnutí;

c) dokumenty prokazující, že příjemce byl vyzván k vrácení podpory.

2. Francie bude Komisi průběžně informovat o tom, jak pokračují vnitrostátní opatření, která byla učiněna k provedení tohoto rozhodnutí až do úplného navrácení podpory uvedené v článku 1. Na žádost Komise bezodkladně předloží jakoukoliv informaci o již učiněných nebo plánovaných opatřeních ke splnění tohoto rozhodnutí a rovněž podrobné informace týkající se výše podpory a úroků, které již byly příjemcem navráceny.

Článek 6

Toto rozhodnutí je určeno Francouzské republice.

V Bruselu dne 23. června 2010.

Za Komisi
Joaquín ALMUNIA
místopředseda

([17]) Nařízení (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).